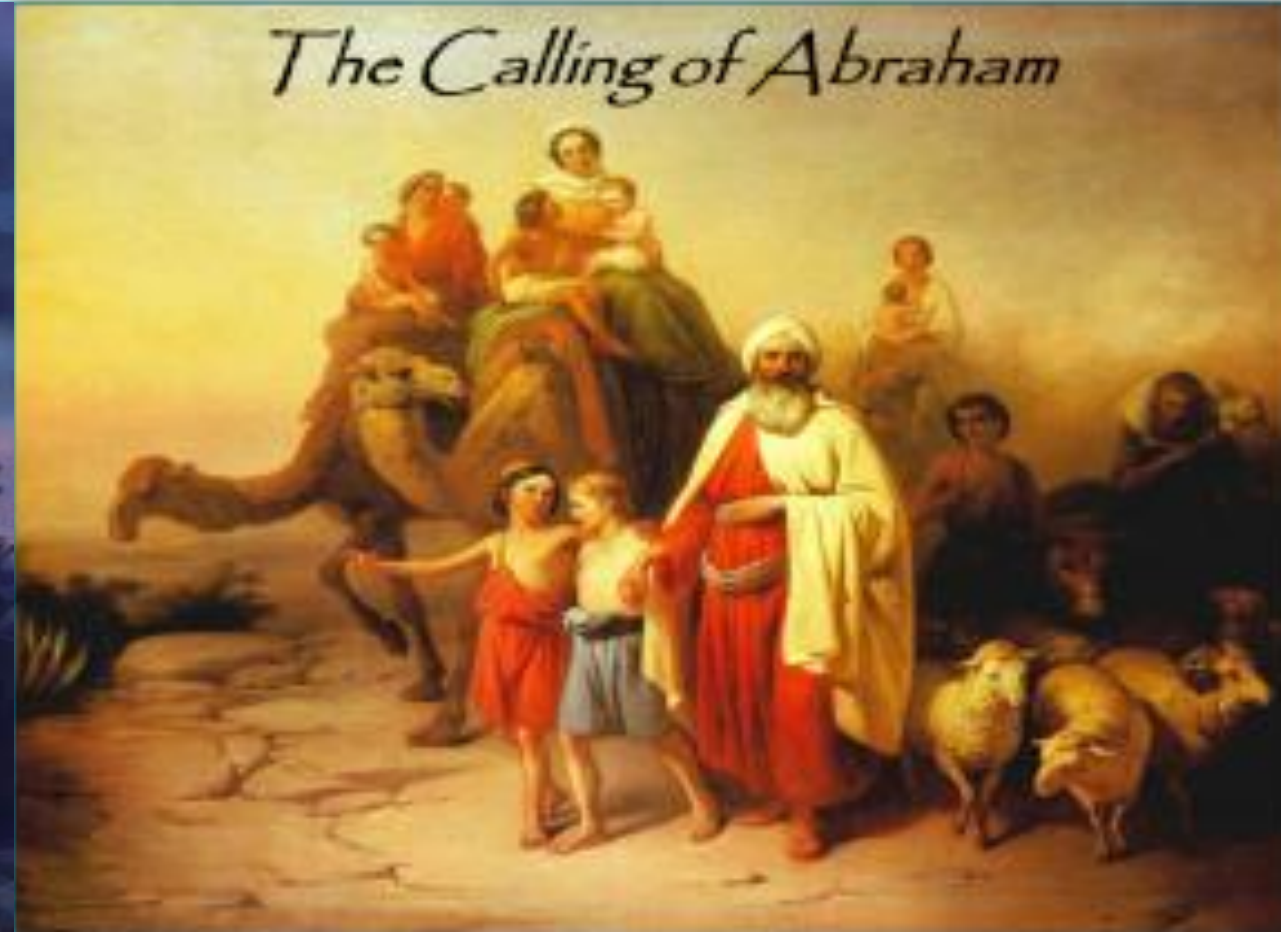

CHƯƠNG 12

SỰ TÍCH ÔNG ÁP-RA-HAM (TỔ PHỤ DÂN ISRAEL)

1. Thiên Chúa gọi ông Áp-ram (St 12,1-5).

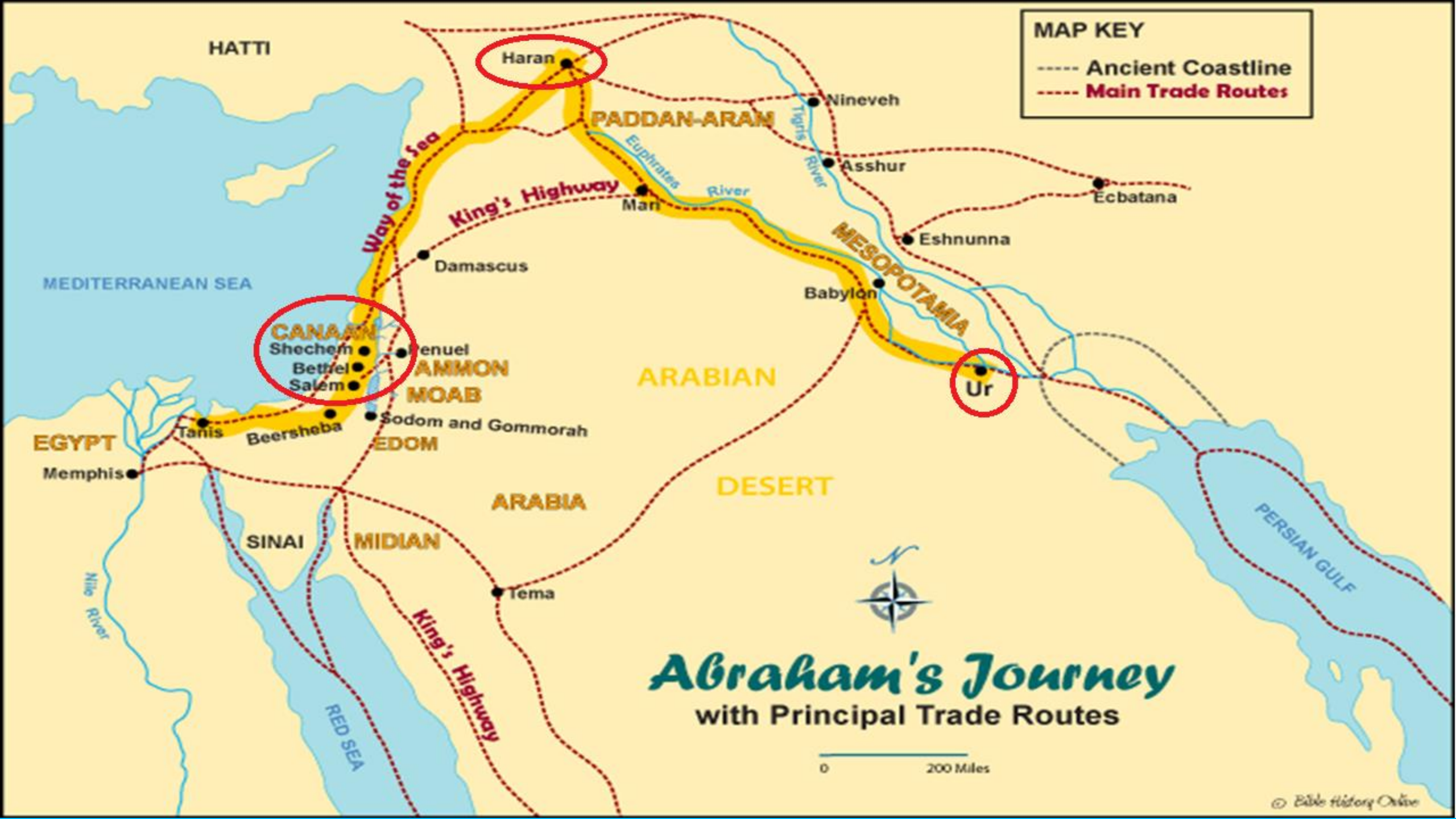
¹ĐỨC CHÚA phán với ông Áp-ram: “*Hãy rời bỏ xứ sở, họ hàng và nhà cha ngươi, mà đi tới đất Ta sẽ chỉ cho ngươi.* ²Ta sẽ làm cho ngươi thành một dân lớn, sẽ chúc phúc cho ngươi. Ta sẽ cho tên tuổi ngươi được lừng lẫy, và ngươi sẽ là một mối phúc lành.³Ta sẽ chúc phúc cho những ai chúc phúc cho ngươi; Ai nhục mạ ngươi, Ta sẽ nguyên rủa. Nhờ ngươi, mọi gia tộc trên mặt đất sẽ được chúc phúc.”

⁴Ông Áp-ram ra đi, như ĐỨC CHÚA đã phán với ông ^b. Ông Áp-ram được bảy mươi lăm tuổi khi ông rời Kha-ran. ⁵Ông Áp-ram đem theo vợ là bà Xa-rai, cháu là ông Lót, và mọi tài sản họ đã gây dựng được, cùng với gia nhân họ đã có tại Kha-ran. Họ ra đi về phía đất Ca-na-an và đã tới đất đó.

MAP KEY
----- Ancient Coastline
- - - - Main Trade Routes

Abraham's Journey

with Principal Trade Routes

0 200 Miles

Abraham

Tại sao Tê-rắc và gia đình phải rời Ur và di về Kharan ?

Theo lịch sử, có thể ông Tê-rắc, cha của Abraham đã quyết định rời thành Ur, một thành phố nổi tiếng thuộc xứ Can-đê (thuộc nước Iraq ngày nay) có thần bảo trợ của thành phố Ur là Nanna (nữ thần mặt trăng và ngôi đền thờ nữ thần Nanna rất nổi tiếng) là để tránh loạn lạc do cuộc cạnh tranh quyền thống trị của 2 đế chế Amorite là Iron và Larsa và gia đình đã định cư tại Haran.

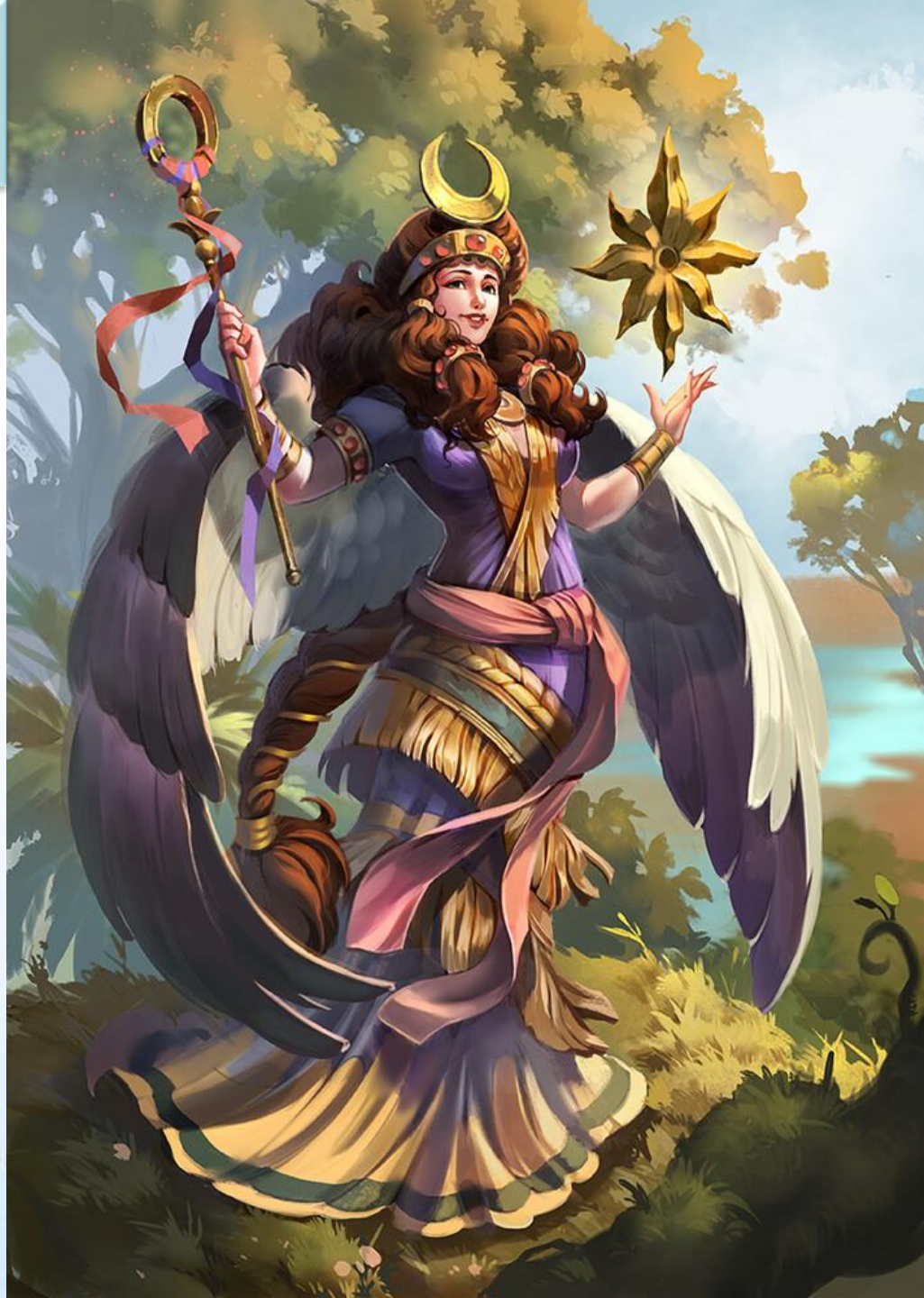
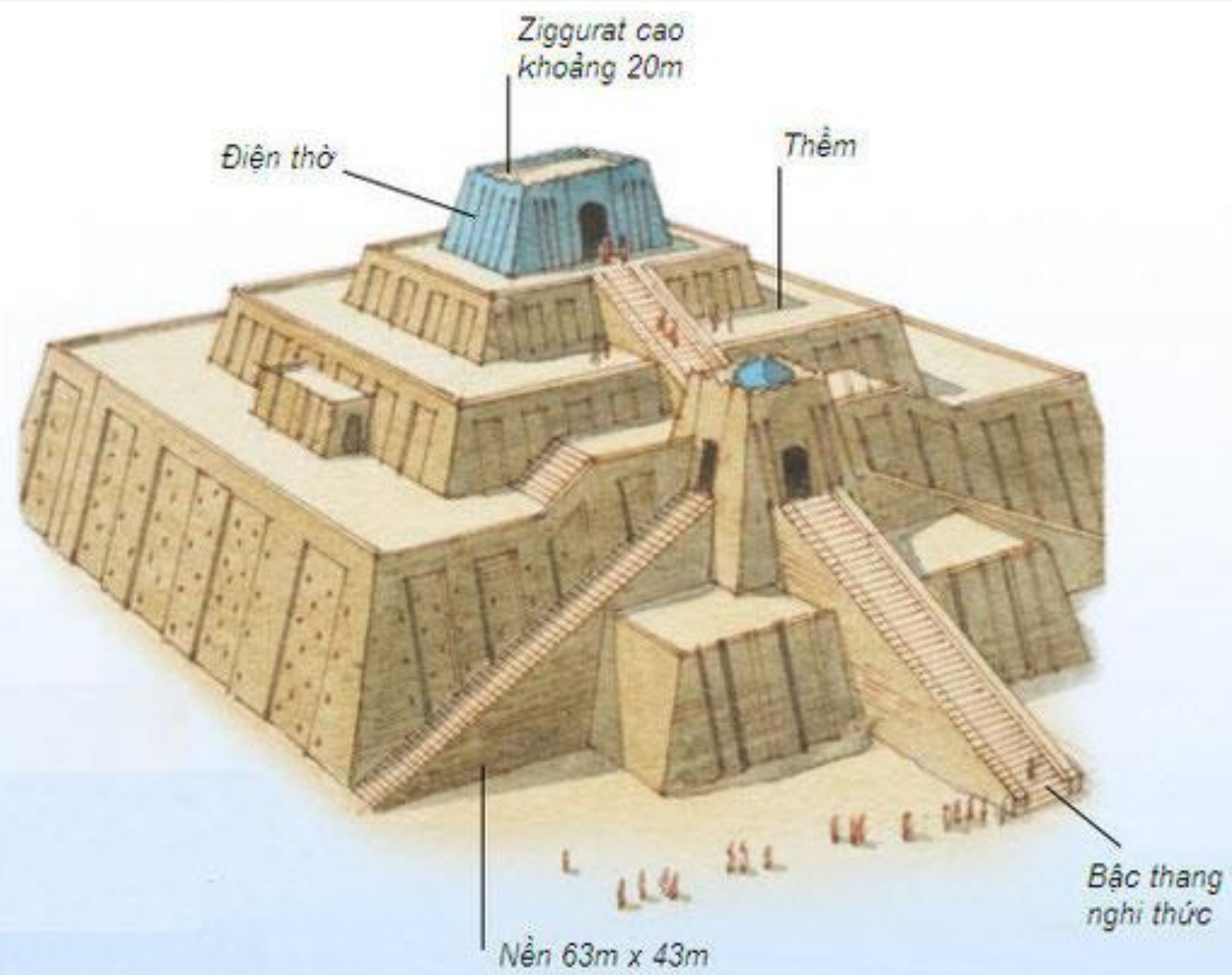

Tượng thờ
thần bò ở
Cabiria,
Turin, Ý.

Nữ Thần NANNA

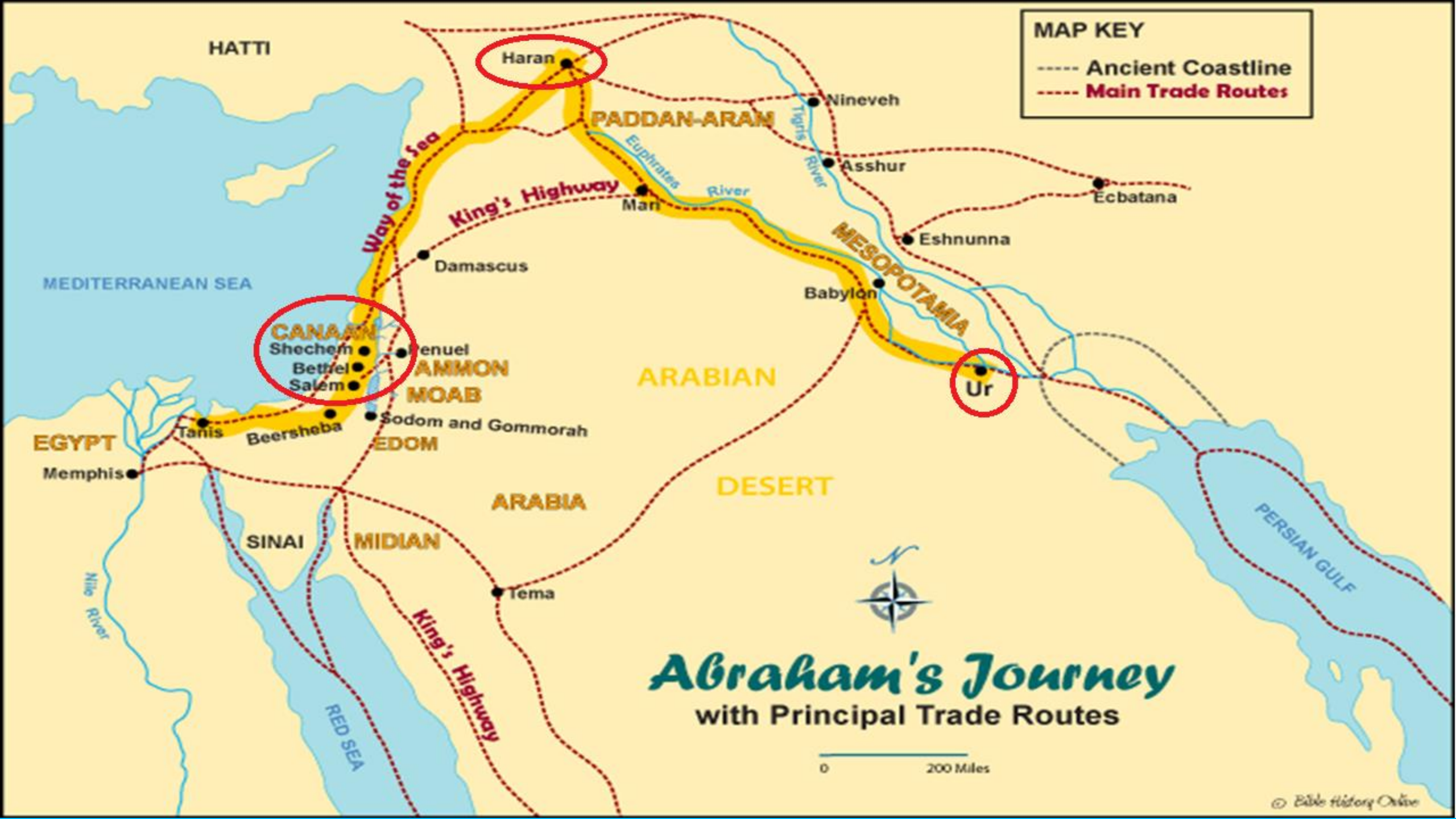

- *Haran ở đâu ?* Qua bản đồ ta thấy Haran còn được gọi là Harran hoặc Paddan Aram hoặc Aram Naharaim, nay là thành phố Sanhurfa thuộc nước Thổ Nhĩ Kỳ, là nơi Abram định cư và sống ở đó đến 75 tuổi. Sau đó, ông đã cùng vợ là Sara và cháu là Lót di cư đến Canaan theo lệnh Chúa truyền cho ông.

1) Thiên Chúa gọi Ap-ram từ Kha-ran

- Cha của Abram chính là ông Tê-rắc, là một người chuyên sống với nghề làm và buôn bán các tượng thần tại Ur cũng như tại Kharan. Abram được sinh ra tại thành Ur, một thành phố cổ của người Su-mer (Sumerians), sau đó thuộc về người Babylon, ở phía Nam vùng lưỡng hà (Mesopotamia) thuộc miền đất của người Kandê (Chaldeans).

MAP KEY
----- Ancient Coastline
- - - - Main Trade Routes

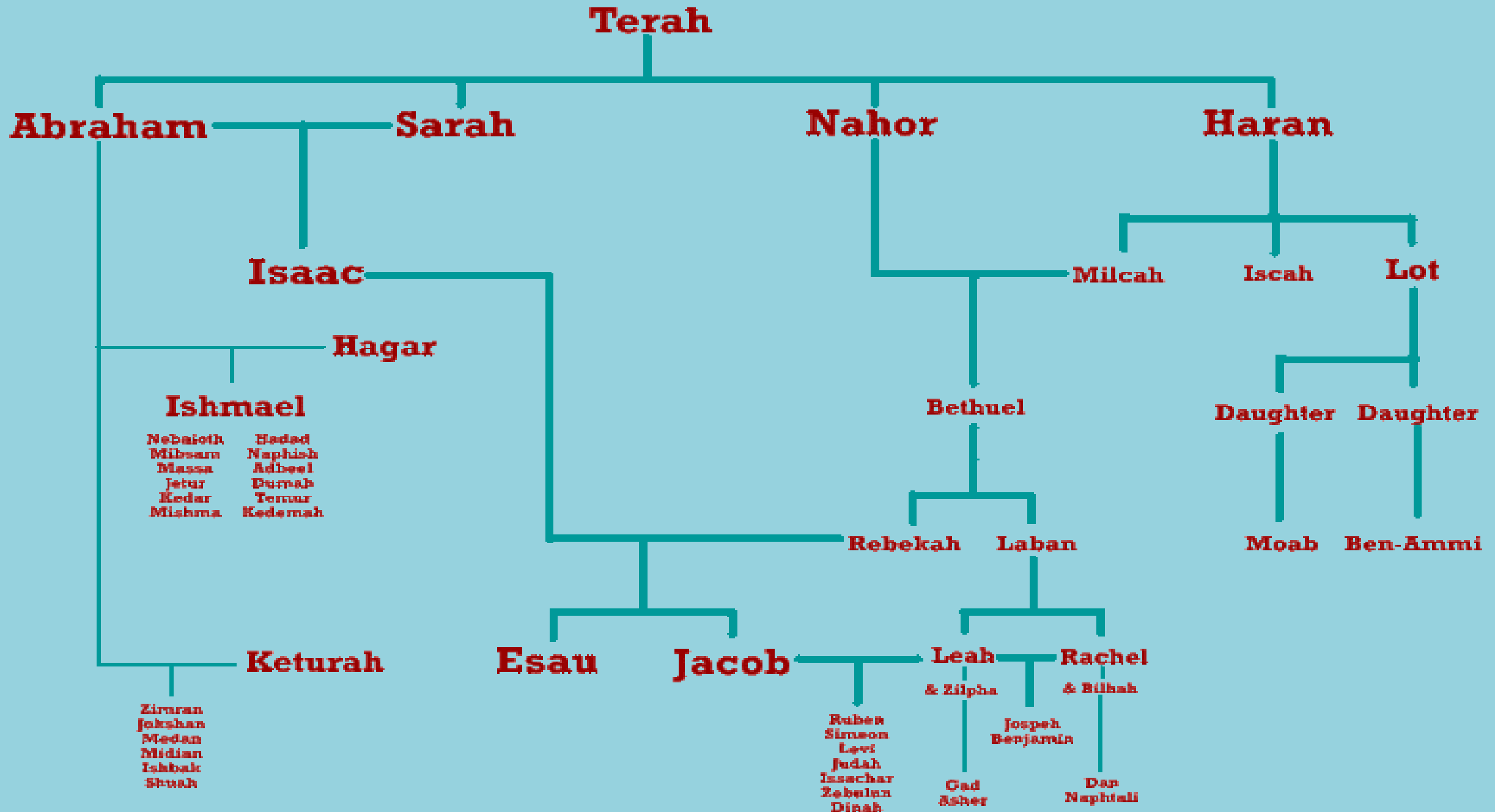
Abraham's Journey

with Principal Trade Routes

0 200 Miles

Genealogy of Terah

Ngay từ thời thơ ấu xa xưa tại Ur, Ap-ram, cùng với gia đình đã là những tín đồ trung kiên của đa thần giáo, của việc thờ kính các vị thần minh như thần bò, thần mặt trời, nữ thần Nanna, nữ thần mặt trăng, và nhiều thứ thần khác của những dân tộc sống chung quanh (xem tục thờ bò...).

Có thể do biến cố chính trị, và vì sự an toàn của cuộc sống đã khiến cho ông Tê-rắc, quyết định rời bỏ Ur để di cư và định cư ở Kharan. Niềm tin vào tôn giáo đa thần, vào sự thờ kính các thần cũng cùng đi theo gia đình này đến Kharan. Lúc đó, Abram chưa hề biết và cũng chưa hề nghe nói đến một thứ tôn giáo độc thần, một Vị Thiên Chúa Độc Nhất nào đó.

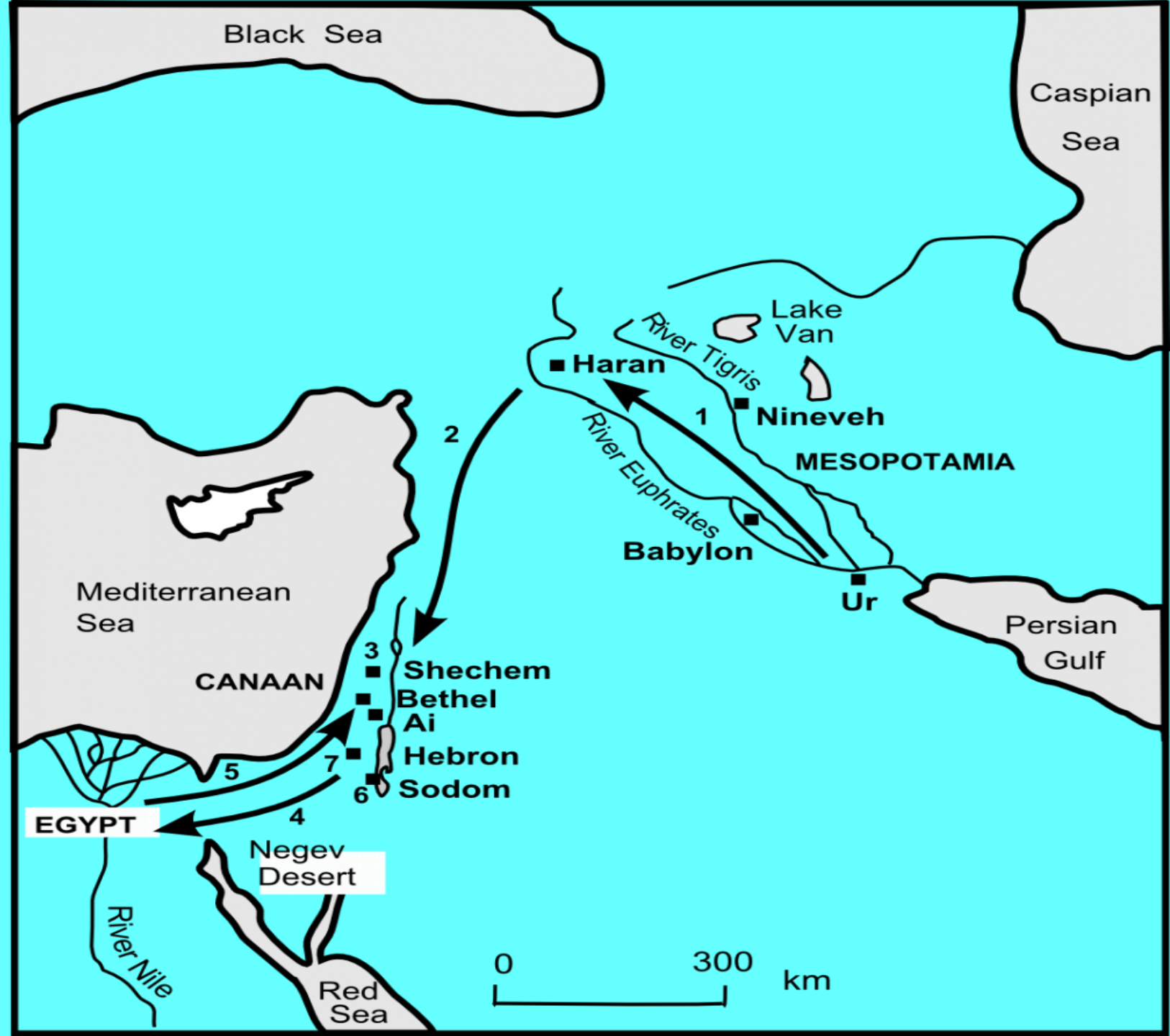
Cuộc hành

trình từ

Haran đến

Shechem

1190 km

Map of Shechem in the Land of Canaan During the Time of Abraham and throughout the history of Israel - Old Testament Maps

Sự kiện Thiên Chúa tự tỏ mình ra cho Ap-ram tại Kharan sau khi Tê-rắc, cha của ông qua đời (x. TĐCV 7,4) , tỏ cho ông biết Ngài chính là Vị Thiên Chúa Độc Nhất hiện hữu vì ngoài Ngài ra không hề có một vị thần hay một thiên chúa nào khác (x. TV 115). Ngoài ra, Thiên Chúa Độc Nhất đó cũng muốn Abram phải rời bỏ Kharan cùng với vợ và Lót cháu ông, rời bỏ vùng đất với bầu khí đa thần để đến một nơi mà Vị Thiên Chúa Độc Nhất đó sẽ chỉ cho ông.

Tuy không biết mình sẽ đi đâu nhưng Abram đã tin thác vào Chúa và đã lên đường ra đi. Việc Thiên Chúa tự tỏ mình và bày tỏ ý định của Thiên Chúa cho Ap-ram quả là một biến cố rất đột ngột, đã làm xáo trộn cả cuộc đời ông và tương lai của gia đình ông. Tên ban đầu của ông là Abram nghĩa là “Cha cao quý” hoặc “người cha được tôn kính” mặc dầu cho đến lúc đó ông chưa hề có được đứa con nào.

Về sau, ông được chính Chúa đổi tên ông thành Abraham nghĩa là “Cha của nhiều dân tộc”. Do Thái giáo gọi ông là Avraham Avinu nghĩa là “Abraham, Cha chúng ta”. Qua việc đổi tên, Thiên Chúa đã dành cho ông một lời hứa đặc biệt, ấy là bởi ông mà các dân tộc trong thế gian được hưởng phước. Abraham đã tin thác vào Chúa và ông đã lên đường ra đi đến miền đất Canaan.

- Thiên Chúa gọi Ô Ap-ram từ Kha-ran sau khi ông cùng với cha là Te-Rắc rời khỏi thành Ur đến Ha-ran “Hãy rời bỏ xứ sở (Ha-ran), họ hàng và nhà cha ngươi, mà đi tới đất Ta sẽ chỉ cho ngươi”.
- Chúa hứa sẽ làm cho ông trở thành tổ phụ của một dân tộc lớn (mặc dù ông chưa có con)
- Ông Ap-ram vâng lời Chúa ông rời Kha-ran lúc 75 tuổi, đem theo vợ là bà Xa-rai, cháu là ông Lót (con của Ha-ran) cùng với mọi tài sản mà ông đã gây dựng được.
- Ông đã đến đất Ca-na-an là nơi Thiên Chúa đã hứa.

a) Để có thể giúp ông từ bỏ nếp sống đa thần, phiếm thần (thờ nữ thần Nanna) đã ảnh hưởng, đã ăn sâu vào máu huyết, xương tuỷ của ông từ tấm bé, chỉ còn có mỗi một cách: yêu cầu ông “rời bỏ xứ sở, họ hàng và nhà cha của ông, tức rời bỏ môi trường, bầu khí phiếm thần và những lối sống, tập tục của nền văn hoá phiếm thần để đến với một nơi mà Thiên Chúa sẽ chỉ cho, một nơi không có bầu khí, ảnh hưởng và môi trường phiếm thần, đa thần để dần thân vào một môi trường mới, môi trường của niềm tin vào một Thiên Chúa duy nhất, toàn năng, quyền phép vô song.

b) Ông Ap-ram đã bị Thiên Chúa thuyết phục, đã tin vào Thiên Chúa, ông đã mạnh dạn từ bỏ mọi sự, để ra đi theo lời Đức Chúa phán bảo ông. Ông dứt khoát bỏ lại tất cả, dứt khoát ra đi cùng với bà vợ già nua và vô sinh, cùng với Lót là cháu của ông. Ông đã tin vào Chúa, ông phó thác mọi sự cho Chúa, Đáng mà ông chỉ mới biết được vào lúc xế bóng của cuộc đời (75t). Kể từ đây ông đã trở thành “Cha của những kẻ tin” tin vào một Thiên Chúa duy nhất, toàn năng. Tin rằng Chúa sẽ luôn ở bên ông và chúc phúc cho ông cùng với dòng dõi ông sau này.

2/. Áp-ram định cư ở Si-Khem dưới chân núi Ga-ri-dim (đất Ca-Na-an), bên cây Sồi Mô-rê (St 12,6-9)

⁶Ông Áp-ram đi qua đất ấy, đến nơi gọi là Si-khem, đến cây Sồi *Mô-re*. Thời bấy giờ, người Ca-na-an đang ở trong đất ấy. ⁷ĐỨC CHÚA hiện ra với ông Áp-ram và phán: “Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi.” Tại đây ông dựng một bàn thờ để kính ĐỨC CHÚA, Đấng đã hiện ra với ông. ⁸Từ chỗ ấy, ông sang miền núi, ở phía đông *Bét Ên*. Ông cắm lều giữa Bét Ên ở phía tây và Ai ở phía đông. Tại đây ông dựng một bàn thờ để kính ĐỨC CHÚA và ông kêu cầu danh ĐỨC CHÚA. ⁹Rồi ông đi từ chặng nọ qua chặng kia đến miền *Ne-ghép*.

- Si-khem ở đâu ? Shechem hay Shekhem là một thành phố thuộc đất Canaan cổ xưa, tọa lạc nơi vùng đồng bằng xanh tươi và rất phì nhiêu giữa núi Ebal ở phía Bắc và cách Jerusalem khoảng 35 dặm (# 60 .Km) và về phía Tây Nam cách Samaria khoảng 12km. -

- Chính ở nơi đây, sau khi rời khỏi Haran, Abraham đến Sikhem, đến cây sồi Mô-rê, chính ở đó, Thiên Chúa đã hứa ban đất này cho ông và cho dòng dõi ông. Abraham đã mua đất đó và cũng đã thiết lập một bàn thờ để kính Chúa ở đó (xem bản đồ).

- Thời Abraham, Si-khem là thủ phủ của một tiểu vương quốc. Chính tại đây, khi Áp-raham di cư tới, đã có một nơi thờ phượng của người dân bản địa, đó chính là cây sồi Mô-rê, một trong những cây được sùng bái nhất ở Canaan. Sồi Mô-rê có lẽ còn được gọi là cây Sồi Thầy Bói vì Mô-rê có nghĩa là “chỉ dạy” (xem cây sồi Mô-rê)

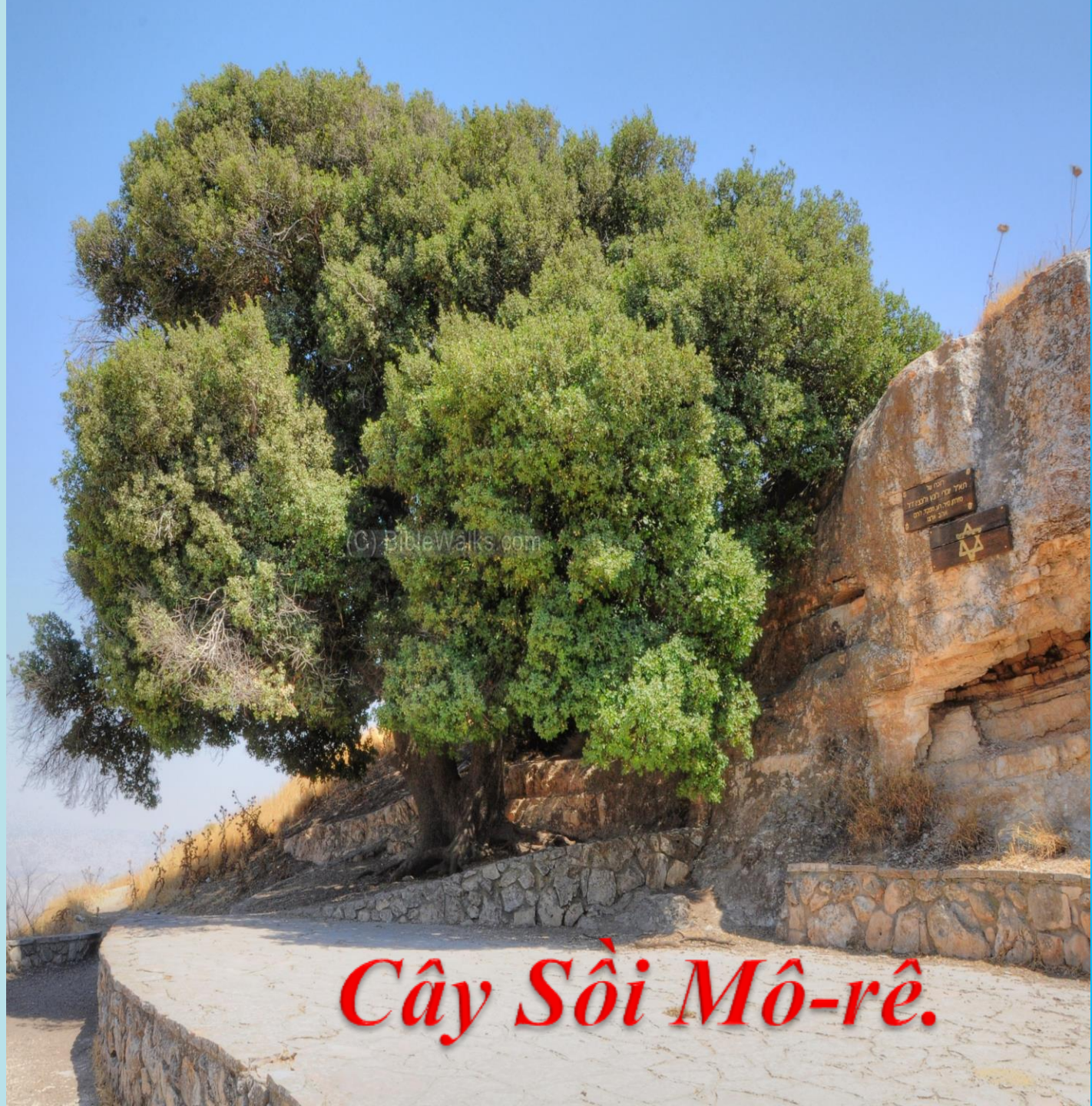

Map of Shechem in the Land of Canaan During the Time of Abraham and throughout the history of Israel - Old Testament Maps

c) Ông Ap-ram và gia đình đi đến Si-khem, lúc đó chính là thủ phủ của một tiểu vương quốc. Ông muốn định cư ở Mô-rê (Mam-rê), tại đây có một nơi thờ phượng nổi tiếng của người dân bản xứ:

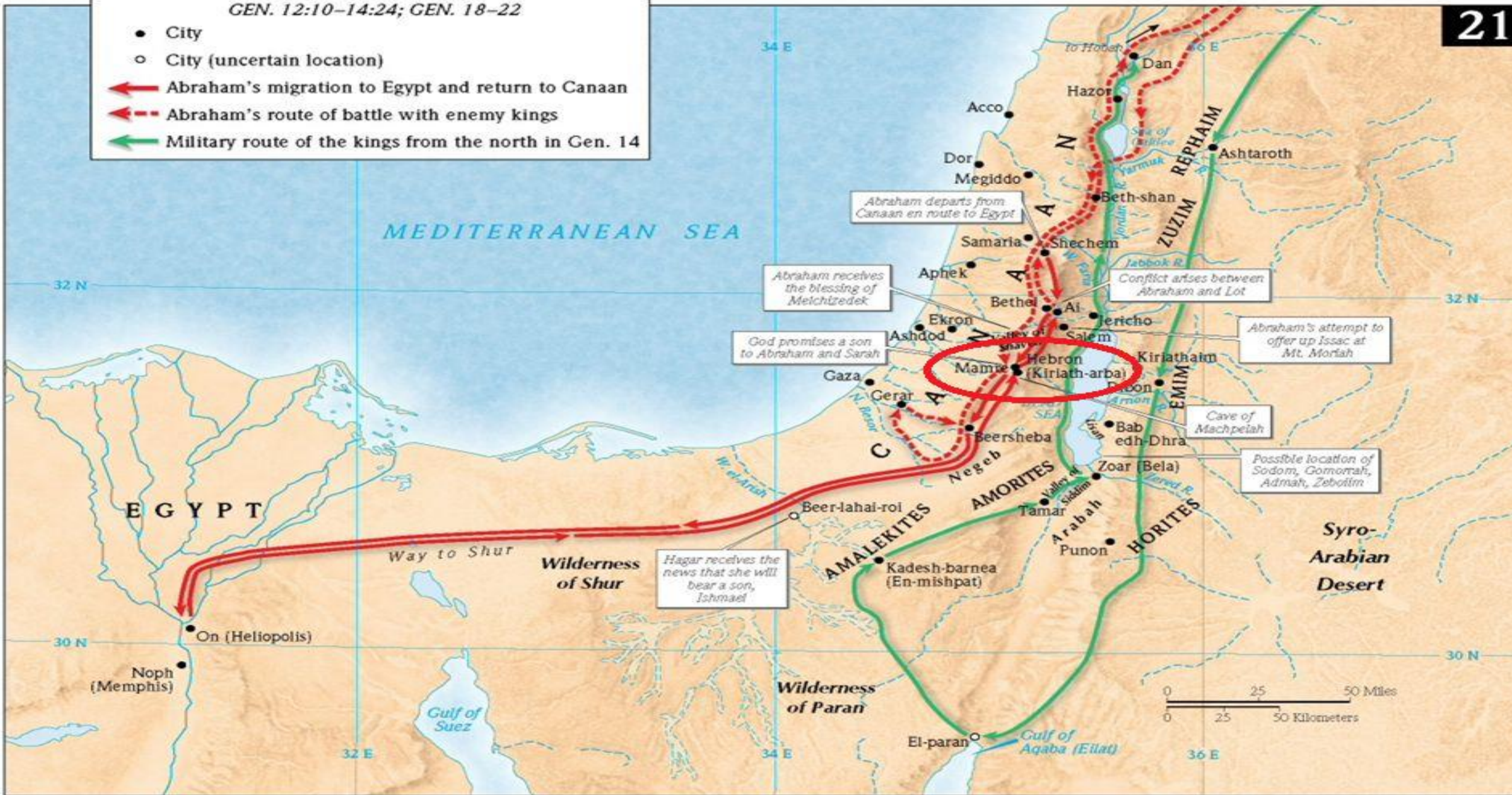

Cây Sồi Mô-rê.

ABRAHAM IN CANAAN GEN. 12:10-14:24; GEN. 18-22

- City
- City (uncertain location)
- ← Abraham's migration to Egypt and return to Canaan
- ←- - - Abraham's route of battle with enemy kings
- ← Military route of the kings from the north in Gen. 14

Cây sồi Mô-rê, một trong những cây sồi được sùng bái nhất ở Canaan lúc bấy giờ. “Mô-rê” có nghĩa là “chỉ dạy” (cũng giống như ở Việt Nam thờ thần cây đa). (cây sồi là một cây có thể sống hơn 1000 năm)

Cây Sồi Mô-rê.

d) Lời hứa của Thiên Chúa: “Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi ngươi” Thiên Chúa, Đấng Tạo Hoá và là chủ mọi loài, là chủ cả vũ trụ vạn vật, là chủ cả trái đất. Đây là lần đầu tiên Thiên Chúa hứa giao đất Canaan cho Ap-ram và con cháu ông và từ “đất hứa” (đất được Thiên Chúa hứa ban) đã bắt đầu có từ lúc đó.

e. Ông Ap-ram đã lập một bàn thờ kính Thiên Chúa tại Si-khem, nhưng không định cư ở đây, nhưng đến lập cư tại một địa điểm ở giữa Bết-en và thành Ai, ông cũng lập một bàn thờ kính Đức Chúa và kêu cầu danh Đức Chúa.

f) Trong bối cảnh văn hoá đa thần thời đó, dân Canaan đi đến đâu thì kêu cầu các thần tại địa phương đó. Chỉ có Abram, khi đi đến đâu ông cũng lập bàn thờ để kính chỉ một mình Đức Chúa của ông mà thôi.

3. Ông Áp-ram ở bên Ai-cập (St 12,10-20).

¹⁰Một nạn đói xảy ra trong xứ ấy, và ông Áp-ram xuống trú ngụ ở Ai-cập, vì nạn đói hoành hành trong xứ. ¹¹Vậy khi gần vào Ai-cập, ông nói với vợ là bà Xa-rai: “Bà coi, tôi biết bà là một người phụ nữ có nhan sắc. ¹²Khi người Ai-cập thấy bà, họ sẽ nói: ‘Vợ hấn đây!’, họ sẽ giết tôi và để cho bà sống. ¹³Vậy xin bà cứ nói bà là em tôi, để vì bà, người ta xử tốt với tôi, và nhờ bà, tôi được sống.”

¹⁴Khi ông Áp-ram đến Ai-cập, người Ai-cập thấy vợ ông rất xinh đẹp. ¹⁵Quan lại của Pha-ra-ô thấy bà thì ca tụng bà trước mặt Pha-ra-ô, và bà bị đưa vào đền Pha-ra-ô. ¹⁶Vì bà, người ta xử tốt với ông Áp-ram; ông được chiên, dê, bò, lừa, tằm trai tằm gái, lừa cái, lạc đà. ¹⁷Tại vì bà Xa-rai, vợ ông Áp-ram, ĐỨC CHÚA giáng những tai ương lớn xuống Pha-ra-ô và gia đình vua.

*18 Pha-ra-ô bèn cho gọi ông Áp-ram đến và nói :
“Ngươi làm gì ta thế? Tại sao ngươi đã không
khai với ta rằng: nàng là vợ ngươi? 19 Tại sao
ngươi lại nói với ta: ‘Nàng là em tôi’, khiến ta
đã lấy nàng làm vợ? Bây giờ, vợ ngươi đây, hãy
nhận lấy và đi đi!” 20 Pha-ra-ô ra lệnh cho
người của vua tống ông Áp-ram đi, cùng với vợ
ông và tất cả những gì ông có.*

2) Ông Ap-ram ở bên Ai-cập.

- a) Vì có nạn đói trong vùng nên Ap-ram phải xuống Ai-cập để mua lương thực.
- b) Vì Xa-rai là người phụ nữ có nhan sắc, nên ông dự đoán có thể gia đình ông gặp khó khăn. Trong hoàn cảnh cô thế cô thân xứ người, người vợ đẹp có thể là món mồi ngon, người ta có thể cướp đoạt và giết chết người chồng vô phúc. Trong trường hợp này người chồng muốn cứu mạng sống mình, đành phải chấp nhận hy sinh danh dự và cả trinh tiết của vợ.

Còn nếu chỉ là em gái, thì có thể chỉ bị bắt cóc nhưng không giết chết người anh. Nói Xa-rai là em gái thực ra Ap-ram cũng không nói sai, vì Xa-rai chính là con cùng cha (Te-rác) khác mẹ với Ap-ram (St 20, 12)

c) Tuy nhiên, trong hoàn cảnh khó khăn và nguy hiểm đó, chính Thiên Chúa mà Ap-ram tin thờ đã cứu ông và bà Xa-rai bằng cách làm cho Pharaô hiểu và chỉ trục xuất Ap-ram, bà Xa-rai và những gì ông có như chiên, dê, bò lừa, lạc đà, các tôi trai tớ gái ra khỏi Ai-cập, chứ không giết và cũng không cướp lấy.